

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd epistolis Constantij reuersus Athanasius sedem suā capessit, & de
Episcopis Antiochenis & alterna Constātij & Athanasii petitione, et numinis
in hymnis celebratione. Cap. XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

oblata esset, quod isti episcopi recte de Deo sentiret, quodq; iniustè in exiliū missi essent, imperatorē inde eos reuocasse: sciscitatumque ab illis esse, quid causæ esset, cur à decreto Concilij Nicaenī dissentirent, idq; cum ipsi formulae fideli in eo Concilio editæ essent facti participes: eos autem respondisse, quod neutquam ex animo ei essensi fuissent, sed quod vererentur, ne ille, vt erat verisimile, contentio nem de hac re suscep̄tam improbans, à religione Christiana velut ambigua & plena controuersiæ ad Gentilium superstitutionem se transferret, & ecclesiā, quoniā nuper fidem Christi receperat, & adhuc lauacro minimè tintitus erat baptismatis, persequi inciperet. Qua audita satisfactiōe, feruit Constantī veniam illis tribuisse: prouidisseque ut aliud rursus conciliū cogeretur. At verò dū ista institueret, morte antē occupatū, quām posset ea perficere: ac propterea filio Constantio, vt pote maiori natu, quām Constans, dedisse in mandatis, vt hāc rem perficiendam curaret: quippe imperiū ei nihil profuturū, nisi diuinum numē primo omnī fide cōsentiente ac cōcordi coleretur. Itaq; Cōstantī patris volūtati obsequētē, Conciliū Arimini cōuocasse: ex qua vna remaximē eorū mēdaciū perspicuē deprehēditur. Nam Arimini cōuenere ad conciliū episcopi Hypatio & Eusebio Cos. cū iā Cōstātius post mortē patris in imperii administratione circiter viginti duos annos confecisset, multaq; interea tēporis cōcilia celebrata essent, in quibus de his vocibus CONSUBSTANTIALI & SUBSTANTIA simili, disceptatū fuisset. Omnino autē nemo filiū patri substantia simile opinari voluit, quoad Aetius grauiter de hac re differuisset. Ad quā doctrinā tollendam imperatoris mādato episcopi tum Arimini, tum in Seleucia eodem tempore in vnum conuenerunt. Quare constat non mandatum Constantini, sed Aetii disputationem causam concilii Ariminensis verē fuisse. Atq; quod ista quidem ita se habent, in sequenti quoque sermone ostendemus.

Quod epistolis Constantij reuersus Athanasius sedem suā capessit, & de Episcopis Antiochenis & alterna Constatij & Athanasi petitione, et numinis in hymnis celebratione. CAP. XIX.

Constans

Constans autem rebus gestis in concilio Sardicensi cognitis, scripsit ad fratrem Constantium literas, ut Athanasio & Paulo ecclesiastis suas redderet. Vbi vero intellexit fratrem diem de die ducere, scripsit denuo, ut vel viros istos recipiat, vel se ad bellum gerendum pararet. Constantius igitur cum de hac re cum episcopis orientis comunicasset, stultum putauit ob eam causam bellum ciuale & intestinum suscipere. Quo quidem concilio inductus, Athanasium ex Italia accersit, datque illi potestate publicos currus, quibus rediret, capiebat, atque crebris literis ad ocyus reuertendum hortatur. Athanasius autem eo tempore in Aquileia vitam agens, acceptis Constantii literis, venit Romanam cum Iulio, quid sibi agendum sit, constituturus. Qui eum perhumanatus dimisit, dedique eius causa ad clerum & populum Alexandrinum literas, quibus tum eum ut pote multis periculis nobilitatum, magnopere, ut pat erat, laudaret, tum ecclesiam Alexandrinam redditum, tam praelari episcopi gratularetur, tum denique ut eadem cum illo sentiret, hortaretur. Inde vero Antiochiam, ut be Syriam, in qua iam tum conmorabatur imperator, rectam contredit. Cuius urbis ecclesiastis iam administravit Leontius. Nam post exilium Eustathii, autores sectae Arianae Antiochiae sedem obtinebant: primus Euphronius: deinde Placitus, et Stephanus: quo, velut episcopatu indigno, inde dimoto, ad extremum Leontius episcopatu illum gesuit: quem quidem, ut a fide catholica auersum, deuitauit Athanasius. Atque cum illis, qui Eustathiani vocabantur, comunicauit, contentu in aedibus priuatis peracto. Vbi autem Constantium benevolum erga se, & faciliter expertus est, & putauit suam sibi ecclesiam restitutam fore, imperator admonitus ab Arianae sectae praesidiis, sum coidem, inquit, paratus ad promissa praestanda, quibus impulsus accessiui. Quare ipse beneficium, quod ego aste petam, iure debes mihi concedere. Id quidem est, ut ex multis ecclesiis, quae tue dictione subiiciuntur, vnam habent illi, qui tecum communicare detrectent. Cui Athanasius, maxime, inquit, o imperator: quandoquidem æquum, immo vero necesse est tuis mandatis obtemperare: neque profecto tibi equidem contradicam. Verum cum Antiochiae quoque sint, qui communionem eorum, qui aliter atque nos de religione sentiunt, omnino refugiant, idcirco simile

SOZOMENI HISTOR.

mile beneficium abs te mihi tribui postulo: vt videlicet isti
itidem in hac vrbe vnam habeat ecclesiā, in qua liberē ac fi-
ne metu in vnum conueniant. Postulatione igitur Athana-
sij ab imperatore, velut æqua approbata, cōmodū viſum est
Arianis rē silentio præterire: quippe existimarunt suam opi-
nionem propter Athanasij nullā omnino apud Alexandri-
nos progressionē facturā, p̄fserit cum ille non modò ad
suę doctrinę fautores in eadē firmē continēdōs, verū etiam
ad pelliciēdos aduersarios satis haberet viriū & facultatis
Apud Antiochenos autem, si istud fieret, primum Eustathi
anos, qui multi erant numero, conuentus facturos: deinde
vti simile veri erat, nouas res molituros, cum impunē suos
in vnum cogere possent. Quandoquidem, Arianis etiā ec-
clesias occupantibus, totus clerus ac populus Antioche-
nus eorum opinionibus non penitus obsequeretur, sed in
cœtus pro more, dum deū hymnis collaudabant, distribu-
ti, sub finem hymnorū, singuli suā opinionē declararent, &
alij non patrem modo, sed filium etiam, vt pote patri hono-
re æqualem, gloria efferrent, alij patrē in filio esse dicerent,
atq; per hanc præpositionē, IN, filium patre inferiorē ostē-
dere conarentur. Tandē, his rebus ita cōparatis, Leontius,
qui sectæ Arianæ deditus, illo tépore sedem episcopalem
Antiochenam gubernaret, incertus animi, quid ageret, ta-
metsi non aggrediceretur eos qui hymnis fidei concilij Ni-
cæni consentientibus deum laudarent, prohibere (metu
ebat enim ne populus seditionē cōflaret) tamen manu ad
caput, quod iā valde canescebat admota, dixisse fertur: hac
niue liquefacta, multum erit lutu. Quo significare voluit,
sc̄ mortuo, dispares illos hymnorū modos tandē in popu-
li seditionem recasuros, quando episcopi, qui ei succede-
rent, nullo modo paterētur itidem sc̄ populi arbitrio in o-
mnes partes circumferri.

*Quid Cōstātius pro Athanasio Aegyptiis scrip-
rit, & de Hierosolymitano concilio. C. A. XX.*

Imperator autem dimittit Athanasium in Aegyptū, scrip-
titq; pro eo literas cum ad episcopos & presbyteros cu-
iusq; ciuitatis, tū ad populū ecclesiarū Alexandrinæ: qui-
bus & vitā eius piè actam & probitatē morū cōmendauit,
eosque